

Azərbaycan vergi xəbərləri
Sosial Sığorta haqqında qanuna
dəyişikliklər

24 dekabr 2018

Giriş

“Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə 2018-ci il 30 noyabr tarixli Qanun (bundan sonra “Qanun”) 21 dekabr 2018-ci il tarixdə dərc edilmişdir. Qanun 1 yanvar 2019-cu ildən qüvvəyə minəcəkdir.

Qanunda nəzərdə tutulan yeniliklər bir qədər öncə haqqında məlumat verdiyimiz vergi qanunvericiliyinə edilən əhəmiyyətli əlavə və dəyişikliklərlə uyğunluq təşkil edir. Hər iki blok qanunvericilik aktlarına edilmiş əlavə və dəyişikliklərə nəzər saldıqda vergi və digər icbari ödənişlərin toplanmasına nəzarətin gücləndirilməsi, vergi orqanlarına bununla əlaqədar olaraq əlavə səlahiyyətlərin verilməsi, ümumilikdə kölgə iqtisadiyyatı ilə mübarizə aparılmasının gücləndirilməsi tendensiyaları müşahidə olunur.

Bu buraxılışımızda, Qanunda təsbit edilən əsas əlavə və dəyişikliklər ümumiləşdirilərək diqqətinizə çatdırırıq.

Nuran Kərimov
Partnyor

Tel: +994 (12) 404 1210
Mobile: +994 (50) 222 9907
Email: nkerimov@deloitte.az

Emil Qarayev
Direktor

Tel: +994 (12) 404 1210
Mobile: +994 (50) 224 1070
Email: egarayev@deloitte.az

Məcburi dövlət sosial
sığorta haqlarının
hesablanması və
ödənilməsinə nəzarət

Dövlət nəzarəti

Qanunda əmək haqqı ilə bağlı olan vergi və digər icbari ödənişlərə çoxdan gözlənilən vahid dövlət nəzarəti konsepsiyası təsbit edilmişdir

Yeni əlavələr

- Məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının hesablanmasına və ödənilməsinə nəzarət maksimal dərəcədə vergi qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılır. Belə ki:
 - Sığortaedənlərin və sığortaolunanların uçotunu aparmaq, bu sahədə pozuntularla bağlı maliyyə sanksiyalarını tətbiq etmək, artıq ödənilmiş sosial sığorta haqlarının qaytarılmasının təmin etmək ilə bağlı səlahiyyətlər Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulduğu qaydada Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinə həvalə edilir.
 - Məcburi dövlət sosial sığorta haqları ilə əlaqədar hesabat və müvafiq arayışlar Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinə təqdim edilir.
 - Artıq ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının qaytarılması Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə həvalə edilir. Qeyd etmək istərdik ki, Nazirlər Kabinetinin artıq ödənilmiş vergilərin qaytarılması ilə bağlı analoji qərarı mövcuddur (bax: [Artıq ödənilmiş vergilərin, faizlərin və maliyyə sanksiyalarının vergi ödəyicisinə qaytarılması Qaydalarının təsdiq edilməsi barədə 23 fevral 2001-ci il 48 sayılı qərar](#))
 - Məcburi dövlət sosial sığortası qaydalarını pozmağa görə maliyyə sanksiyalarını nəzərdə tutan Sosial sığorta haqqında qanunun 21-ci maddəsi tamamilə ləğv edilir. Hesablanmış məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının azaldılmasına və ya yayındırılmasına görə maliyyə sanksiyaları, habelə gec ödənilməsinə görə faizlər Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq müəyyən ediləcəkdir (bax: [Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsi](#), V Fəsil)

Məcburi dövlət sosial
sığorta haqları üzrə
dərəcələr

Məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə dərəcələr

Muzdlu işlə bağlı gəlirlər

Əvvəl

Sosial sığorta haqqı dərəcəsi			
Sosial sığorta haqqına cəlb edilən aylıq gəlir	Cəmi	İşçinin gəlirindən tutulan	İşəgötürənin vəsaiti hesabına ödənilən
Məbləğdən asılı olmayaraq	25%	3%	22%

Dəyişikliklərdən sonra

Neft-qaz sahəsində fəaliyyəti olmayan və qeyri-dövlət sektoruna aid edilən sahələrdə işləyən işçilərin muzdlu işdən aylıq gəlirlərindən məcburi dövlət sosial sığorta haqqı 2019-cu il yanvarın 1-dən 7 il müddətində aşağıdakı dərəcələrlə ödənilir:

Sosial sığorta haqqına cəlb edilən aylıq gəlir	Sosial sığorta haqqı dərəcəsi		
	Cəmi	İşçinin gəlirindən tutulan	İşəgötürənin vəsaiti hesabına ödənilən
200 manatadək	25%	3%	22%
200 manatdan artıq olan hissə	25%	6 manat + 200 manatdan çox olan hissənin 10 faizi	44 manat + 200 manatdan çox olan hissənin 15 faizi

Qeyd edək ki, neft-qaz sahəsində fəaliyyətin və qeyri-dövlət sektorunun meyarları hökumət tərəfindən ayrıca müəyyən ediləcəkdir və Qanunda təsbit olunmamışdır.

Məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə dərəcələr

Sahibkarlıq və qeyri-sahibkarlıq gəlirləri üzrə

Sosial sığorta haqqı dərəcəsi		
Gəlirin növü	Əvvəlki redaksiyada	Yeni redaksiyada
Tikinti və ticarət istisna olmaqla digər sahələrdə	Minimum aylıq əməkhaqqının 20 faizi miqdarında. Coğrafi zonalardan asılı olaraq qeyd olunan məbləğlərə 0.5-1 arası əmsallar tətbiq olunur.	1 yanvar 2020-ci ildən etibarən coğrafi zonalardan asılı olmayaraq minimum aylıq əməkhaqqının 25 faizi miqdarında
Xüsusi notariuslar	Gəlirlərinin 20 faizi miqdarında	Minimum aylıq əməkhaqqının 2.5 misli miqdarında

- Digər bir çox gəlir növlərinə münasibətdə məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə dərəcələr dəyişməz olaraq qalır.

Qeyd: Hal-hazırda minimum aylıq əmək haqqı 130 manat təşkil edir. (bax: [Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 dekabr 2017-ci il tarixli 3545 sayılı sərəncamı](#))

Məcburi dövlət sosial
sığorta haqqı
hesablanan gəlirlər

Məcburi dövlət sosial sığorta haqqı hesablanan gəlirlər

Məcburi dövlət sosial sığorta haqqı sosial sığorta haqqı hesablanmayan gəlir növlərini nəzərdə tutan 15-ci maddəyə əhəmiyyətli dəyişikliklər edilmişdir

Əvvəl

• Yeni maddə

- İşçilərin sayının azaldılması, ştatların ixtisar edilməsi və ya işçinin vəfatı ilə əlaqədar əmək müqaviləsinə xitam verilərkən birdəfəlik ödənilən məbləğlər
- 3 ildən az olmayan müddətə bağlanan müqavilə ilə həyatın yığım sığortası üzrə sığortaedənin Azərbaycan Respublikasının sığortaçılarına ödədikləri sığorta haqları, həyatın yığım sığortası üzrə müqavilənin qüvvəyə mindiyi andan etibarən 3 illik müddət keçdikdən sonra sığortalıya ödənilən hər hansı məbləğlər

- Yarışlarda və müsabiqələrdə əşya və pul şəklində alınan mükafatların dəyəri

Dəyişikliklərdən sonra

- Ən əhəmiyyətli yeniliklərdən biri hesab ediləcək məqam ondan ibarətdir ki, **işəgötürənin işçilərinin yeməklə təmin edilməsi ilə bağlı üçüncü tərəfə ödədiyi vəsait** məcburi dövlət sosial sığorta haqqına cəlb edilmir. Görünən budur ki, qeyd olunan azadolma yalnız kənar təchizatçı vasitəsilə işçilərə yemək təqdim edilməsi hallarında tətbiq ediləcəkdir.
- Yeni dəyişikliklərə əsasən bu cür gəlirlərə həmçinin **müəssisənin ləğvi** ilə əlaqədar əmək müqaviləsinə xitam verilərkən birdəfəlik ödənilən məbləğlər də aiddir.

Həyatın yığım sığortası üzrə azadolmanın tətbiqində mövcud olan mübahisəli məqam aradan qaldırılır. Bundan əlavə həyatın yığım sığortası üzrə məcburi dövlət sosial sığorta haqqına cəlb edilməyən hissə işçinin aylıq gəlirinin 50 faizi ilə məhdudlaşdırılır. Qeyd olunan maddə aşağıdakı redaksiyada verilmişdir.

- 3 ildən az olmayan müddətə bağlanan müqavilə ilə həyatın yığım sığortası **və pensiya sığortası üzrə sığortaedənin sığortaolunanın gəlirlərinin 50 faizindən çox olmayan hissəsindən Azərbaycan Respublikasının sığortaçılarına ödənilən sığorta haqları, həyatın yığım sığortası və pensiya sığortası üzrə müqavilənin qüvvəyə mindiyi andan etibarən 3 illik müddət keçdikdən sonra sığorta olunana və faydalanan şəxsə** ödənilən hər hansı məbləğlər
- Yeni dəyişikliklərə əsasən məcburi dövlət sosial sığorta haqqına cəlb edilməyən bu növ gəlirlərə həmçinin **idman oyunları ilə əlaqədar aparılan mərc oyunlarından, lotereyaların keçirilməsindən, habelə digər yarışlardan və müsabiqələrdən pul şəklində əldə edilən uduşlar** da əlavə edilir.

deloitte.az

Deloitte Haqqında

Deloitte adı Böyük Britaniyanın qanunvericiliyi əsasında qeydiyyatdan keçərək zəmanətlə məhdudlaşdırılmış Deloitte Touche Tohmatsu Limited şəbəkəsinə daxil olan üzv şirkətlərdən birinə və ya bir neçəsinə və əlaqədar müəssisələrinə aid ola bilər. DTTL və bu şəbəkəyə daxil olan hər bir üzv şirkət ayrı-ayrılıqda hüquqi şəxslər və müstəqil müəssisələrdir. DTTL (həmçinin, "Deloitte Global") müştərilərə xidmətlər göstərmir. DTTL və ona üzv şirkətlər barədə ətraflı məlumat üçün www.deloitte.com/about səhifəsinə daxil olun.

Deloitte müxtəlif sənaye sahələrində çalışan dövlət müəssisələrinə və özəl müştərilərə audit, konsaltinq, maliyyə məsləhəti, risklərin idarə edilməsi, vergi və digər əlaqədar xidmətlər göstərir. Dünya üzrə 150-dən çox ölkədə və ərazidə müştərilərini beynəlxalq səviyyəli imkanlar, yüksək keyfiyyətdə xidmətlər və ən çətin iş məsələlərinin həlli üçün lazımı ideyalar ilə təmin edən əlaqəli üzv şirkətlər şəbəkəsi ilə Deloitte, Fortune Global 500® üzrə beş şirkətdən dördünə öz xidmətlərini göstərir. Deloitte-in təxminən 264,000-dən artıq peşəkar mütəxəssisinin təklif etdiyi fərq yaradan həllər haqqında ətraflı məlumat üçün bizi [Facebook](#), [LinkedIn](#) və ya [Twitter](#) səhifəmizdə izləyin.

Bu məlumatda yalnız ümumi informasiya əks olunur və Deloitte Touche Tohmatsu Limited şirkətlərindən, onun üzv şirkətlərindən və ya əlaqədar müəssisələrdən (birlikdə "Deloitte Şəbəkəsi") hər hansı biri bu məlumat vasitəsilə peşəkar məsləhətləşmə və ya xidmətlər təmin etmir. Maliyyə fəaliyyətinizə və ya müəssisənizə təsir göstərə biləcək hər hansı qərarlar qəbul etməzdən və ya tədbirlər görməzdən əvvəl peşəkar mütəxəssis ilə məsləhətləşmək daha məqsədəuyğundur. Deloitte Şəbəkəsinə daxil olan heç bir müəssisə bu məlumata istinad edən hər hansı şəxsin məruz qaldığı zərərə görə məsuliyyət daşımır.

© 2018 Deloitte & Touche MMAC. Bütün hüquqlar müdafiə olunub.